

BEHOVSUTREDNING

för miljö-och byggnadsnämndens ansvarsområden

2025-2027

Beslutad den 12 december 2024

Sammanfattning

Syfte och bakgrund

Detta dokument utgör miljö- och byggnadsnämnden behovsutredning inför 2025 och två år framåt. Behovsutredningen är en sammanställning och analys av det arbete som behöver genomföras för att nämnden ska klara sitt uppdrag enligt reglementet, bidra till måluppfyllelse av kommunfullmäktiges mål, samt för att kommunen ska kunna efterleva den lagstiftning som styr verksamheten. I denna behovsutredning sammanställs resursbehov och personaltillgångar för 2025–2027.

I första hand omfattar behovsutredningen myndighetsutövningen inom miljö- och hälsoskyddet, livsmedelskontrollen samt tillsyn över tobak och serveringstillstånd. Utredningen är flerårig för att kunna visa hur tillsynen behöver utvecklas för att bättre bidra till att nå miljömålen samt anpassas till förändrade förutsättningar med avseende på lagstiftning och de verksamheter som tillsynen riktar sig mot. Den bygger på en gemensam modell från Västra Götalands län och Hallands län som Mitt miljösamverkan redigerat.

Resursbehov

Årets behovsutredning visar på ett totalt resursbehov för 2025 (år 1) på cirka 29 årsarbetare (ÅA), se tabell 1 nedan.

Tillsynsområde	Resursbehov enligt årets behovsutredning			Resurser enligt fastställd budget
	Årsarbetare år 1	Årsarbetare år 2	Årsarbetare år 3	Årsarbetare år 1
Miljöskydd	10,62	8,60	8,47	8,00
Förorenade områden	3,99	3,99	3,99	2,00
Hälsoskydd	3,70	2,62	2,67	2,70
Små avlopp	5,14	6,69	6,69	4,50
Livsmedel	3,82	3,87	3,92	3,50
Naturvård	0,53	0,53	0,53	0,00
Tobak och alkohol	2,49	2,49	2,49	2,20
Administration och ledning	5,75	5,75	5,75	6,00
Årsarbetare totalt	36,03	34,54	34,51	28,90

Tabell 1. Sammanställning av totalt resursbehov.

Behovet jämfört med föregående års behovsutredning

Det samlade behovet 2025 är i stora delar lika mot föregående års beräkning för 2025. Inför årets behovsutredning har miljöavdelningen valt att använda en mall framtagen av Mitt Miljösamverkan. Detta har dels medfört att det skett en revidering av underlaget till följd av

ny mall. Det har även skett nationella satsningar på tillsyn av fastighetsägare, förorenade områden samt lokala satsningar på miljörelaterad brottslighet.

För livsmedel har den nya riskklassningen bidragit till ett ökat behov och för alkohol och tobak är det första gången en behovsutredning sker. Detta gör att föregående års behovsutredningar skiljer sig mot detta års version. Det har även skett en justering i vad vi uppskattar att en årsarbetare levererar i handläggningstid. Då förvaltningen kommer att omorganiseras under 2025 har vi försökt ta höjd för detta genom att sätta en handläggares tid som är tillgänglig för tillsynsarbete till 850 h, vilket är lägre än 2024 års timfördelning och i linje med Mitt Miljösamverkans uppskattning. Vi hoppas på så sätt ge en mer rättvisande bild över vad en inspektör hinner med inom sin arbetstid.

Förändring under kommande 3-årsperioden

Den nya nationella tillsynsstrategin gällande miljöbalkens tillsynsområden för 2026–2029 är i skrivande stund inte klar, varför det är svårt att uttala sig om kommande fokusområden för den nationella tillsynen. Vad gäller miljöbalken finns det lagförslag på ny avfallslagstiftning de närmaste åren samt även förslag på justering av processerna gällande tillståndsprövningar, samt förenklingar av anmälningsärenden i vissa delar. Exakt hur förslagen ska utformas är osäkert i nuläget. Det finns också funderingar runt att tillsätta en separat myndighet för tillståndsprövningar, denna skulle vara helt skild från länsstyrelsen och täcka alla tillståndsprövningar nationellt. Idag är det dock högst oklart hur en sådan organisation skulle se ut och fungera samt vara organiserad. Om en sådan separat myndighet införs hade det eventuellt underlättat länsstyrelsens roll som vägledande myndighet, men det kan också medföra en större komplexitet i bedömningar då den nya myndigheten skulle styras separat från tillsynsmyndigheterna i större omfattning.

I takt med att samhället blir mer medvetet om den organiserade brottslighetens former och modus så kommer även tillsynen behöva ställa om till nya arbets sätt. Till exempel kan det leda till att tillsynen behöver bli mer uppsökande än vad den är idag och det ställs även större krav på att samverka med andra aktörer i samhället vad gäller gemensamma tillsynsinsatser. Polisen har initierat ett tätare samarbete och vi ser att detta kommer att behöva utvecklas de närmsta åren.

Förorenade områden är har i senaste regeringsbudgetarna fått tilldelade resurser. Både länsstyrelserna och naturvårdsverket har haft ett uppdrag att öka åtgärdstakten vad gäller föroreningar och detta börjar ge effekt även på kommunal nivå där vi behöver bemanna upp för att ta hand om de områden som är prioriterade inom tillsynsområdet. Nuvarande nationella mål är att alla nu kända förorenade områden ska vara åtgärdade år 2050. Länsstyrelserna har ett stöttande uppdrag i att kartlägga och påbörja provtagningar, men själva tillsynen sker sedan på kommunal nivå hos nämnderna.

För hälsoskydd, tobak och serveringstillstånd ser inga större förändringar i nuläget. Livsmedel berörs av ny lagstiftning och behov av ställningstaganden relaterat till återanvändbara muggar och matlådor vid servering behöver tas.

Jämförelse mellan behov och tillgängliga resurser (enligt fastställd budgetram)

I 2025 års budget ryms ca 29 årsarbetare. För att nämnden ska kunna fullfölja hela sitt uppdrag behövs skattemedel motsvarande 6 000 handläggningstimmar för 2025, vilket motsvarar 7 heltidstjänster.

Konsekvenser vid resursbrist

Konsekvenserna av att inte ha tillräckliga resurser för nämndens ansvarsområden kan innebära att mer tid behöver läggas på händelsestyrda uppgifter, såsom klagomål, i stället för förebyggande arbete. Det kan innebära längre svarstider, mindre tid för informationsinsatser och i slutändan att vi inte hinner med vårt myndighetsuppdrag.

Finansiering av tillsynen

Av de fastställda behoven 2025 går ca hälften av tiden att avgiftsfinansiera. Resterande tid måste skattefinansieras. För att klara en budget i ram behöver 57 % av tillsynen vara avgiftsfinansierad. Resultatet blir att om medel inte tillsätts så behöver nämnden vid sin prioritering av den behovsprioriterade tillsynen lägga större fokus på den avgiftsfinansierade tillsynen för att klara en budget i balans trots att det inte alltid är där störst nytta för miljö och hälsa uppnås.

Särskilt viktiga områden inom det behovsprioriterade arbetet

Inom det behovsprioriterade arbetet bedöms följande områden särskilt viktiga att lyfta fram:

- Arbetet med förorenade områden
- Brottsförebyggande tillsynsinsatser
- Avfallstillsyn
- Tillsyn utifrån vattendirektivet
- Uppföljning av äldre ärenden inom miljöskydd och små avlopp
- Fastighetsägare

Innehållsförteckning

SAMMANFATTNING	2
1 INLEDNING	6
2 BESKRIVNING TILLSYNSUPPDRAGET	7
2.1 Tillsynsansvaret	7
2.2 Styrande dokument	7
2.3 Samverkan	9
3 BESKRIVNING BEHOVSUTREDNING	9
3.1 Förklaring av olika begrepp	9
3.2 Förhållandet mellan behovsutredning, budgetarbete och tillsynsplan	12
3.3 Finansiering av tillsyn	13
3.4 Behov av kompetensförsörjning	14
3.5 Konsekvenser vid resursbrist	15
4 RESURSBEHOV AV ÖVRIG TID	15
5 RESURSBEHOV AV HANDLÄGGNINGSTID PER VERKSAMHETSOMRÅDE	16
5.1 Miljöskydd	16
5.2 Förorenade områden	19
5.3 Hälsoskydd	22
5.4 Små avlopp	26
5.5 Livsmedel	27
5.6 Naturvård och skyddade områden	29
5.7 Tobak och serveringstillstånd	30
5.8 Övergripande arbete- administration och ledning	32
6 RESURSBEHOV SAMMANSTÄLLNING	33

1 Inledning

För att möjliggöra en god och korrekt myndighetsutövning har kommunfullmäktige och kommunstyrelsen ansvar för att se till att miljö- och byggnadsnämnden har tillräckliga resurser för att systematiskt kunna genomföra sitt uppdrag. Ett underlagsmaterial för detta är denna behovsutredning samt en separat Excel fil där alla resurser sammanställts som det bedöms finnas behov av mellan 2025–2027.

Enligt miljötillsynsförordningen ska det hos tillsynsmyndigheten finnas en utredning om tillsynsbehovet för tillsynsmyndighetens hela ansvarsområde enligt miljöbalken. I Enköpings kommun är miljö- och byggnadsnämnden tillsynsmyndighet enligt miljöbalken. Utredningen ska omfatta kommande treårsperiod och ses över vid behov, dock minst en gång per år. Det ska föras register över de verksamheter som behöver återkommande tillsyn. Baserat på utredningen och registret ska miljö- och byggnadsnämnden inför varje verksamhetsår göra en tillsynsplan.

Enligt livsmedelsverkets föreskrift om offentlig kontroll av livsmedel ska kontrollmyndigheten årligen fastställa en plan för myndighetens livsmedelskontroll. Planen ska omfatta en period om minst tre år och omfatta samtliga områden som myndigheten ansvarar för.

För övriga delar av miljö- och byggnadsnämndens ansvarsområde saknas krav på behovsutredning och tillsynsplaner i lagstiftningen. För att ge en tydlig översikt för hela miljö- och byggnadsnämndens verksamhet finns ett behov att alla områden omfattas av behovsutredningen, även de som inte är lagstyrda.

Behovsutredningen avser år 2025 till 2027. Det första året är preciserat och för de övriga anges en översiktlig bedömning av kända förändringar. För en stor del av myndighetsarbetet är det svårt att uppskatta behovet för respektive år. Många delar är händelsestyrda, såsom ansökningar, anmälningar, klagomål och remisser, där antalet inkommande ärenden kan variera från år till år. För andra delar beror behovet till stor del på ambitionsnivån och när något ska vara genomfört. Några exempel på detta är klimatarbetet och förorenade områden. Det kan även tillkomma krav från andra myndigheter som inte varit kända sedan tidigare eller som påkallar skyndsam uppmärksamhet av något slag.

Behovsutredningens upplägg är att avsnitt 2 och 3 framför allt beskriver bakgrund och övergripande förutsättningar. Avsnitt 4 till 6 beskriver behovet inom olika verksamhetsområden mer i detalj. Som underlag till denna behovsutredning finns det register som ska finnas över verksamheter som behöver återkommande tillsyn samt ett beräkningsunderlag.

För 2025 års behovsutredning har en ny beräkningsmall använts. Mallen har tagits fram av Mitt Miljösamverkan där syftet är att alla medlemmar ska använda samma mall. Förhoppningen är att det kan resultera i en mer likvärdig tillsyn mellan kommunerna och öka samsynen mellan länen. Den ger även en mer detaljerad bild av behovet, vilket

är en kvalitetshöjning. Det nya underlaget resulterar därför också i en ganska stor skillnad från det uppskattade behovet vid utredningen 2023 för 2025.

2 Beskrivning tillsynsuppdraget

2.1 Tillsynsansvaret

Tillsynen är en del i strävan att uppnå Sveriges nationella miljö kvalitetsmål och de alkohol- och folkhälsopolitiska målen. Tillsynen ska ha en tydlig koppling till de globala målen i Agenda 2030, de nationella, regionala och lokala miljömålen, den nationella strategin för miljöbalktillsynen samt den nationella kontrollplanen (NKP) inom livsmedel.

Som tillsynsmyndighet ska miljö- och byggnadsnämnden, på eget initiativ eller efter anmälan, i nödvändig utsträckning, kontrollera att miljöbalken samt föreskrifter, domar och andra beslut som har meddelats med stöd av balken följs. På samma sätt är miljö- och byggnadsnämnden lokal kontrollmyndighet för livsmedelskontrollen enligt livsmedelslagen samt tillhörande lagstiftning. Vid brister ska miljö- och byggnadsnämnden vidta de åtgärder som behövs för att lagstiftningen ska följas.

Myndigheten ska också vara kommunens sakkunniga i miljö- och hälsoskyddsfrågor som inte rör ren myndighetsutövning, exempelvis gällande bygglov samt detalj- och översiktsplaner.

2.2 Styrande dokument

Miljö- och byggnadsnämndens verksamhet styrs till övervägande del av lagstiftning, nationella dokument och mål men även lokala dokument och mål. Nedan är beskrivet kort om respektive område. Utgångspunkten i bedömningen av tillsynsbehovet är att uppfylla de krav och ambitionsnivåer som angetts i framförallt de styrande dokument som anges nedan.

Lagstiftning

De lagar som främst styr nämndens arbete är: Livsmedelslagen, Miljöbalken, Smittskyddslagen, Strålskyddslagen, Lagen om tobak och liknande produkter, Lagen om åtgärder mot föroreningar från fartyg, Alkohollagen samt EG-lagstiftning, förordningar och föreskrifter kopplade till lagarna.

Miljö- och byggnadsnämndens arbete måste även förhålla sig till bland annat: Kommunallagen, Förvaltningslagen, Viteslagen, Offentlighets- och sekretesslagen och Dataskyddsförordningen GDPR (The General Data Protection Regulation).

Nationella dokument och mål

Riksdagen har fastställt nationella miljö kvalitetsmål. Målen ska vara styrande och vägledande för miljöarbetet i Sverige och vara uppnådda inom en generation. De ska också vara vägledande för hur de allmänna bestämmelserna i Miljöbalken ska tolkas.

De globala målen för hållbar utveckling inom Agenda 2030 antogs 2015. Kommunen har ett viktigt uppdrag att skapa förutsättningar för att samhället blir mer hållbart enligt de globala målen och miljökvalitetsmålen. I regeringens skrivelse om Sveriges genomförande av Agenda 2030 till riksdagen i maj 2022 konstaterades att takten måste öka om Sverige ska klara målen.

En nationell strategi för tillsyn enligt miljöbalken har tagits fram av ett antal statliga myndigheter och är ett gemensamt verktyg för att uppnå en effektiv och likvärdig tillsyn. Strategin gäller för perioden 2022–2025 och enligt miljötillsynsförordningen ska det framgå hur kommunen tar hänsyn till den. Strategin innehåller sju olika fokusområden som tillsynsmyndigheterna ska använda som vägledning i tillsynsplaneringen. Behovsutredningen visar på de fokusområden som kommunen bedömer som viktiga att arbeta med och därmed blir prioriterade under perioden, utifrån de förutsättningar som finns.

Kommunerna har genom införandet av EU:s vattendirektiv fått ett tydligare uppdrag att arbeta med vattenförvaltning och förbättra eller skydda vattenmiljön i våra sjöar, vattendrag, grundvatten och kustvatten. Vattenmyndigheternas åtgärdsprogram 2022 – 2027 är vägledande för tillsyn samt strategiskt arbete. I tillsynen ska det bland annat säkerställas att verksamheter vidtar de skyddsåtgärder som är nödvändiga för att miljökvalitetsnormer för vatten ska efterlevas.

För livsmedelskontrollen finns en nationell kontrollplan (NKP). NKP är gemensam för alla kontrollmyndigheter i livsmedelskedjan. Den möjliggör en likvärdig kontroll, med gemensamma mål och prioriteringar i hela landet, med riktlinjer för kvalitetssäkring och utveckling. För perioden 2023–2025 finns 20 operativa mål för livsmedelskontrollen.

Inom alkoholområdet har nationella mål tagits fram för att främja folkhälsan genom att minska alkoholens medicinska och sociala skadeverkningar (prop. 2005/06:30, bet. 2005/06:SoU12, rskr. 2005/06:157).

Regeringen har tagit fram en samlad strategi för alkohol-, narkotika-, dopnings- och tobakspolitiken samt spel om pengar (ANDTS) 2022–2025. Det övergripande målet är ett samhälle fritt från narkotika och dopning, minskade medicinska och sociala skador orsakade av alkohol och minskat tobaksbruk samt att minska skadeverkningarna av ett överdrivet spelande.

Lokala dokument och mål

I Enköpings kommun har en hållbarhetspolicy tagits fram som alla förvaltningar inom kommunen ska förhålla sig till. Hållbarhetspolicyn tydliggör vilka fyra av FN:s 17 globala mål som är prioriterade. Det är God hälsa och välbefinnande, god utbildning till alla, hållbara städer och samhällen samt bekämpa klimatförändringar.

2.3 Samverkan

För att kunna utföra uppgifterna så effektivt som möjligt kan samverkan med andra vara ett medel. Kommunen ingår i Mitt miljösamverkan och 4M/LACUS, som består av sex mälarnära kommuner och polis som samarbetar runt tillsynsinsatser med fokus på att försvåra för organiserad brottslighet. I och med detta används resurserna mer effektivt och inspektörerna får större nätverk att utbyta erfarenheter med. Genom att flera kommuner genomför liknande insatser får tillsynen också större effekt då de som inte önskar följa lagstiftningen troligen söker sig vidare till andra kommuner utanför samarbetet.

Miljösamverkan

Mitt miljösamverkan är ett samarbete mellan länsstyrelser, kommunförbund och kommuner i Dalarna, Uppsala, Gävleborg och Västmanlands län. Miljösamverkan stöttar kommunerna i arbetet som lokal myndighet. De samordnar, utvärderar och tar fram underlagsmaterial till tillsynskampanjer samt tar fram informationsmaterial och ordnar utbildningar. Kommunerna gör samordningsvinster; dels när sakområden går igenom samtidigt i länet, dels genom stöd med underlagsmaterial, planering och utvärdering. Miljökontoren eller motsvarande på länsstyrelserna deltar med kompetens till projektgrupper som arbetar fram projekten samt deltar i projektens aktiviteter så långt som möjligt. Samverkan sker även genom olika diskussionsgrupper och samverkansgrupper för bland annat livsmedelsinspektörer, hälsoskyddstillsyn, dricksvattenkontroll, strandskyddshandläggare och miljöchefer. Gemensamma utbildningar och i viss mån också projekt diskuteras och genomförs. Syftet är samsyn, erfarenhetsutbyte och ökad kompetens.

3 Beskrivning behovsutredning

Detta stycke handlar om vilka resurser som finns tillgängliga i form av årsarbetare (heltid och deltid) och hur det beräknas samt övergripande förutsättningar för perioden.

3.1 Förklaring av olika begrepp

I behovsutredning utgår beräkningarna av behovet utifrån antal timmar för olika arbetsuppgifter. Hur många årsarbetare (ÅA) eller tjänster det krävs för att utföra arbetsuppgifterna beror på hur timmarna fördelas på handläggningstid respektive övrig tid samt hur många personer som arbetar deltid. Nedan förklaras de olika begreppen samt beskrivs hur omvandlingen från timmar till årsarbetare eller tjänster gått till.

Årsarbetare

En heltidsanställd arbetar i genomsnitt 1 500 timmar per år (efter avdrag på 500 timmar för ledighet/sjukdom). Hur denna tid fördelas mellan handläggningstid (styrd, händelsestyrd och behovsprioriterad tid) eller övrig tid kan skilja mellan kommuner beroende på förutsättningar. Fördelningen mellan handläggningstid och övrig tid i

Enköpings kommun bedöms vara 850 timmar för handläggning och 600 timmar för övrig tid.

Om en jämförelse ska ske av hur många årsarbetare det finns totalt på de olika kontoren görs detta utifrån antal tjänster och tjänstgöringsgrad.

Exempel: Två heltid och en halvtid ger 2,5 årsarbetare.

Om en jämförelse ska ske av hur många årsarbetare det behövs för ett specifikt område görs detta genom att den samlade tiden för området delas med handläggningstiden.

Övrig tid

Inom kategorin Övrig tid hör arbetsuppgifter som inte direkt berörs av det som anses vara karakteristiskt för handläggning. De arbetsuppgifter som omfattas har dock en viktig roll för att få hela verksamheten att fungera väl. Det rör sig om bland annat utbildning, kvalitets- och utvecklingsarbete (mallar, rutiner, hemsida), verksamhetsplanering (behovsutredning och tillsynsplan), uppföljning av verksamheten, personalmöten, nätverksträffar, samverkan med andra myndigheter, IT-frågor, med mera.

Generellt bedöms att 650 timmar behöver avsättas för Övrig tid på en heltidstjänst. Det kan dock under en period finnas uppgifter som måste utföras inom denna kategori som gör att den övriga tiden måste ökas. Vilket innebär att handläggningstiden per årsarbetskraft minskar och behovet av antal årsarbetskrafter ökar för att kunna utföra nämndens uppdrag.

Handläggningstid

Handläggningstiden delas in i tre kategorier

- Styrd tid
- Händelsestyrd tid
- Behovsprioriterad tid

Styrd tid

Den styrda tiden består av planerad tillsyn på de verksamheter som är tillstånds- eller anmälningsskyldiga och har störst behov och krav på tillsyn. Här ingår följande verksamheter:

- Tillståndsskyldiga miljöfarliga verksamheter (A, B och Industriutsläppsverksamheter)
- Anmälningsskyldiga miljöfarliga verksamheter (C)
- Anmälningsskyldiga hälsoskyddsverksamheter (H)
- Livsmedelsverksamheter (L)
- Verksamheter som styrs av strålskyddslagen (solarium)
- Serveringsställen för alkohol
- Försäljningsställen för tobak, e-cigarett och tobaksfria nikotinprodukter

- Försäljningsställen för folköl
- Försäljningsställen för receptfria läkemedel

Styrd tillsyn är som ett grunduppdrag från staten där kommunerna har mindre möjlighet att påverka. Det styrda behovet är gemensamt för samtliga operativa myndigheter. Här styrs tillsynen av staten i lagstiftning och tillsynsbehovet ska täckas i tillsynsplanen i form av årliga tillsynsaktiviteter. Behovet planeras med stöd av tillsynsvägledning från de centrala myndigheterna Naturvårdsverket, Folkhälsomyndigheten, Socialstyrelsen, Strålskyddsmyndigheten, Läkemedelsverket och Jordbruksverket. Inom livsmedelsområdet planeras behovet med stöd av vägledning från Livsmedelsverket.

Händelsestyrd tid

Tiden i denna kategori benämns som händelsestyrd eftersom det inte i förväg går att planera precis när eller i vilken omfattning behovet kommer uppstå. Händelsestyrd tid omfattar ärenden som kommer in till myndigheten som måste hanteras så som ansökningar, anmälningar, klagomål, olyckor, remisser, samråd, besvara myndigheter och media, frågor där vi ger rådgivning och stöd etcetera.

Kategorin omfattar också uppföljande handläggningstid på verksamheter utöver den planerade tillsynstiden, exempelvis anmälan om misstänkt miljöbrott, miljösanktionsavgifter, klagomål och annan uppföljande tillsyn.

Behovet uppskattas utifrån tidigare erfarenheter med hjälp av ärendehanteringssystem, samt utifrån den planerade styrda och behovsprioriterade tillsynen då dessa till viss del påverkar den händelsestyrda tillsynen.

Behovsprioriterad tid

Behovsprioriterad tid omfattar den planerade tillsynen på verksamheter som inte är anmälningspliktiga inom miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd (så kallade U respektive UH verksamheter). Denna kategori kan även omfatta nationella och regionala tillsynsprojekt, avloppsinventeringar/tillsyn, strandskyddstillsyn och annan tillsyn som omfattas av lagstiftning som nämnden har tillsyn över, exempelvis animaliska biprodukter (ABP) och strålskydd.

Staten anger behovet genom lagstiftning och vägledning från centrala myndigheter. Ansvarig nämnd planerar denna tillsyn utifrån lokala förutsättningar och fördelar tillsynsbehovet över tre år. Tillsynsfrekvensen för dessa verksamheter varierar och kan vara årlig (med årsavgift), återkommande, projektinriktad eller sporadisk (när behovet påkallas, till exempel tillsyn på byggarbetsplatser).

För att bedöma behovet användas SKR:s planeringsmatris, se figur 1 nedan. Genom att bedöma olika branschernas tillsynsbehov utifrån risk hälsa och miljö samt de lokala förutsättningarna får kommunen en uppfattning om hur ofta de olika branscher behöver besökas (tillsynsfrekvens). Matrisen har använts för U och UH verksamheter.

Högt tillsynsbehov	Lågt tillsynsbehov
Normalt tillsynsbehov	Sporadiskt tillsynsbehov

Figur 1. Planeringsmatris för tillsyn av U och UH-branscher. Figuren är hämtad ut skriften Kommunala behovsutredningar, Sveriges Kommuner och Landsting, 2018.

Beskrivning av kvadranterna ovan:

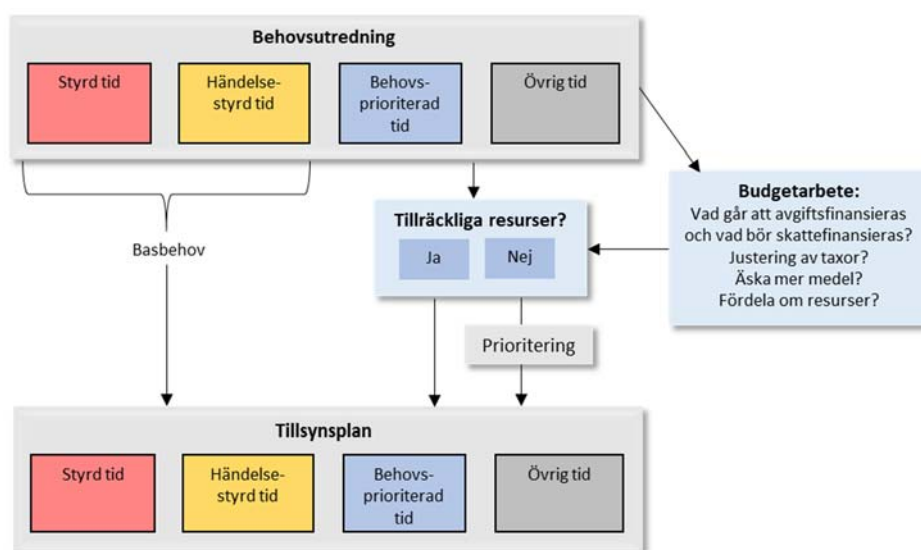
- Högt tillsynsbehov motsvarar en tillsynsfrekvens med årlig tillsyn av branschen.**
Exempel: Branscher så som har ett direkt utsläpp till vatten eller luft och behöver tillsyn årligen, så som vissa typer av lantbruk, större biltvättar eller avloppsanläggningar för 25–200 personekvivalenter. De med hög riskfaktor för människors hälsa tillsynas också varje år, så som skolor och förskolor.
- Normalt tillsynsbehov motsvarar en tillsynsfrekvens med kontroll vart annat år för branschen**
Exempel: slamdammar, mindre biltvättar, fordonsverkstäder, lackerare, vård- och omsorgsboenden.
- Lågt tillsynsbehov besöks vart tredje till vart fjärde år**
Tillsyn sker projektinriktat i större projekt (tex miljösamverkan eller nationellt) och med regelbundna intervall.
Exempel: små lantbruk, golfbanor, hästgårdar och idrottsanläggningar.
- Sporadiskt tillsynsbehov behöver inte återkommande tillsyn och sker när behovet påkallas**
Kan även var nationella och regionala tillsynsprojekt.
Exempel: pumpstationer, tandläkare och vissa hygienlokaler.

3.2 Förhållandet mellan behovsutredning, budgetarbete och tillsynsplan

En behovsutredning tas fram för att visa vilket behov av resurser som finns för att utföra myndighetens arbete. Behovsutredningen och olika uppföljningar av verksamheten utgör en grund för framtagande av budgeten. Av budgeten framgår vilka resurser som finns tillgängliga. Med behovsutredning och budget som grund kan en tillsynsplan tas fram.

De arbetsuppgifter som omfattas av kategorierna styrd tid och händelsestyrd tid utgör tillsynsmyndigheternas basbehov, till vilka myndigheten alltid måste kunna avsätta den mängd tid och resurser som behövs. Dessa delar förs över direkt från behovsutredningen till tillsynsplanen, se figur 2 nedan.

I behovsutredningen bedöms resursbehovet för behovsprioriterad tid. Om budgeten innebär att inte tillräckliga resurser finns måste prioriteringar göras eller ambitionsnivån ses över. Det är framför allt inom den behovsprioriterad tiden prioriteringar kan göras.

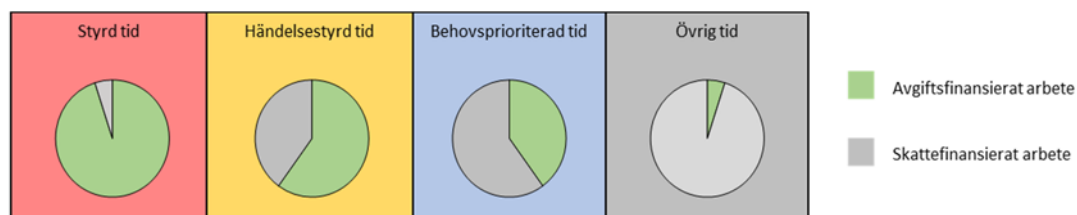
Figur 2. Förhållandet mellan behovsutredning, budgetarbete och tillsynsplan.

3.3 Finansiering av tillsyn

Myndighetens arbete finansieras både genom avgifter och skattemedel. Efter att behoven fastställts i behovsutredningen bedöms vad som går att avgiftsfinansiera och vad som bör skattefinansieras. Målsättningen är att så mycket arbete som möjligt ska avgiftsfinansieras. För det arbete där så inte är möjligt måste det skattefinansieras.

I Sverige gäller principen att "förorenaren betalar" och finns i en av EU:s regler, med innebörden att den som påverkar människans hälsa eller miljön ska betala myndighetens kostnader för tillsynen.

Den styrda tillsynen är i huvudsak avgiftsfinansierad medan den övriga tiden till övervägande del är skattefinansierad. Vad gäller de övriga två kategorierna kan det variera i hög grad beroende på hur behoven ser ut, se figur 3 nedan.

Figur 3. Exempel på fördelning mellan avgiftsfinansierad- och skattefinansierad tillsyn.

Det skattefinansierade arbetet kan exempelvis omfatta information och rådgivning till allmänhet och verksamhetsutövare, hantering av olyckor, remisser, planarbete, arbete med enkäter och rapportering till centrala/regionala myndigheter. En del skattefinansierad verksamhet kan finansieras via annan lagstiftning, till exempel vid deltagande i planarbetet, så att miljöavdelningens kostnader läggs på den sökande via plan- och bygglagstiftningen. Detta arbetsätt är idag inte implementerat i kommunen i den utsträckning som nämnden avser att det ska vara.

En risk som uppstår när resurserna understiger behoven i för stor utsträckning är att myndigheten vid sin prioritering av den behovsprioriterade tillsynen kan tvingas lägga större fokus på den avgiftsfinansierade tillsynen för att klara en budget i balans trots att det inte alltid är där störst nytta för miljö och hälsa uppnås.

3.4 Behov av kompetensförsörjning

Nämndens ansvar att bedriva tillsyn och prövning inom verksamhetsområdena är komplext och omfattande. Det ställs därför stora krav på tillsynsmyndigheten att upprätthålla tillräcklig kompetens för att utföra myndighetsuppdraget effektivt och rättssäkert med hög kvalitet.

Arbetet som miljö- och hälsoskydds- eller livsmedelsinspektör kräver universitet- eller högskoleutbildning inom miljö- och hälsoskydd eller annan relevant utbildning och erfarenhet som arbetsgivaren bedömer likvärdig för de uppgifter som ska utföras. Kunskap om miljölagstiftning och förvaltningsrätt är nödvändig.

Det är viktigt att den som arbetar som inspektör har förståelse för myndighetsrollen, kan vara tydlig och ha ett gott bemötande, har god förmåga att kommunicera i tal och skrift samt har en god samarbetsförmåga.

I grunden krävs att kunna jobba som generalist i tillsynsuppdraget och hantera många olika ämnesområden, men det finns möjlighet och behov av att fördjupa sig och bygga upp expertkunskap inom ett speciellt ämnesområde, till exempel förorenade områden eller kemikalietillsyn. Behov och möjligheter till fördjupning skiljer sig här mellan små och stora kommuner och kan variera över tid.

Att upprätthålla och utveckla kompetensen hos personalen är i grunden ett löpande arbete. En orsak till förändrat kompetensbehov kan vara förändringar i lagstiftning, vilket medför riktade insatser inom kompetensutveckling.

Idag ser vi specifikt kompetensbehov inom små avloppsanläggningar för 25–200 personekvivalenter, avfallshantering, förorenade områden och ABP (animaliska biprodukter).

3.5 Konsekvenser vid resursbrist

Konsekvenserna av att inte ha tillräckliga resurser för nämndens ansvarsområden kan innebära att:

- utsläppen till mark, vatten och luft inte begränsas i tillräcklig omfattning.
- mer tid behöver läggas på händelsestyrda uppgifter, såsom klagomål, i stället för förebyggande arbete.
- mer tid behöver läggas i ett senare skede för att klara målsättningar.
- kontakt med verksamhetsutövare som har mindre kunskap om miljöbalkens regler uteblir.
- det blir minskad likabehandling av dem vi är till för.
- trovärdigheten för oss som myndighet minskar.

4 Resursbehov av övrig tid

Beskrivning av området

Övrig tid, är sådan tid som inte är direkt handläggningstid men som behövs för att verksamheten ska fungera. Det beskrivs närmare i avsnitt 3.1

Analys av resursbehovet den närmaste treårsperioden

Under perioden kommer behovet inom kategorin Övrig tid att hålla sig inom schablonen på 650 timmar per heltid och år.

Förvaltningen ser att under kommande treårsperiod kommer personalbehovet att öka för miljöskydd och små avlopp. Däremot bedöms personalbehovet vara likartat för hälsoskydd, livsmedel och tobak och serveringstillstånd.

För att miljöavdelningen ska kunna utföra ett arbete med hög kvalitet krävs att vi lägger tid på kompetensutveckling, kvalitetsarbete, planering/uppföljning samt samverkan. För varje handläggare bedöms behovet ligga på 350 timmar per år.

Det finns ett behov av att arbeta med aktiviteter för att bibehålla en god arbetsmiljö. Bedömningen är att behovet av tid för detta är 150 timmar per år för hela avdelningen.

Det finns behov av att arbeta vidare med att implementera tobak och serveringstillstånd i miljöavdelningens sätt att jobba. Bedömningen är att behovet av tid för detta är 60 timmar under år 2025.

Miljöavdelningen kommer år 2025 beröras av en omorganisation och under 2026 planeras en fysisk flytt till ett nytt kommunhus. Bedömningen är att behovet av tid för detta är 15–30 timmar per inspektör, beroende på vilken grupp inspektören tillhör.

Sammanställning av resursbehov – Övrig tid

Årets utredning visar på ett behov av 650 timmar för det som förväntas att det ska utföras som inte är ren handläggning.

5 Resursbehov av handläggningstid per verksamhetsområde

I detta avsnitt redovisas resursbedömningen per verksamhetsområde. Redovisningen är indelad i följande övergripande verksamhetsområden: miljöskydd, förorenade områden, hälsoskydd, små avlopp, livsmedel, tobak och serveringstillstånd, receptfria läkemedel, rökfria miljöer, naturvård, energi- och klimatrådgivning samt administration. För varje område redovisas en beskrivning av verksamhetsområdet, en analys av resursbehovet den närmaste treårsperioden, samt en sammanställning av resursbehovet.

Bedömningen av behovet görs utifrån de specifika förutsättningarna i kommunen för respektive verksamhetsområde, där följande faktorer tas hänsyn till:

- Antal tillsynsobjekt i kommunen.
- Status på mark, luft och vatten i kommunen i förhållande till uppsatta mål och åtgärdsprogram inom området.
- Uppföljning av utfört arbete (Det kan t.ex. vara något som låg med i förra årets planering som inte kunde utföras av någon anledning. Då ökar det på behovet för kommande period.).
- Mängd inkomna ärenden.
- Förändrade/nya lagar, förordningar, reglementen eller riktlinjer.
- Annan förändring i omvärlden, till exempel pandemi.

En årsarbetskraft motsvarar normalt 850 timmar handläggningstid och 650 timmar övrig tid.

Som underlag till uppgifterna om antal objekt och timmar i behovsutredningen, finns ett beräkningsunderlag i form av en Excel fil. I beräkningsunderlaget finns mer detaljerad information om antal timmar per område.

5.1 Miljöskydd

Beskrivning av området

Miljöskydd omfattar framför allt den tillsyn som utgår från kapitel 9, exklusive hälsoskydd, samt kapitel 14 och 15 i miljöbalken.

Miljöskyddstillsynen syftar till att förbättra och trygga en god miljö utomhus och till att förhindra och förebygga utsläpp till mark, luft och vatten.

Miljöskyddsområdet är brett och inbegriper bland annat följande delområden: miljöfarliga verksamheter inklusive lantbruk, avfall, hantering av massor samt kemiska produkter.

Inom området ingår tillsyn av A- B- och C-verksamheter såväl som U-verksamheter. Arbetet bedrivs främst genom planerad tillsyn, handläggning av prövningsärenden, remissyttranden i tillståndsärenden samt inspektioner i samband med klagomål eller tillbud. I den planerade tillsynen ingår normalt att kontrollera villkor och andra beslut, egenkontroll, kemikaliehantering, avfallshantering, samt utsläpp till vatten, luft och mark.

Vägledande miljö kvalitetsmål för området: Giftfri miljö, Begränsad klimatpåverkan, Frisk luft, Skyddande ozonskikt, Ingen övergödning, Grundvatten av god kvalitet, God bebyggd miljö, Levande sjöar och vattendrag, Hav i balans samt levande kust och skärgård.

Analys av resursbehovet den närmaste treårsperioden

Styrd tid

I kommunen finns i nuläget cirka 103 verksamheter (17 B-verksamheter och ca 86 C-verksamheter) som miljö- och byggnadsnämnden har tillsynsansvaret för. Dessa har högsta prioritet och de flesta får tillsyn årligen.

Särskilt fokus behöver ske på tillsyn av kemikaliehantering då denna tillsyn varit nedprioriterad under ett flertal år. Detta är även en del av det nationella miljömålet Giftfri miljö.

Under kommande treårsperiod kommer flera verksamheter att ansöka om nya tillstånd för sina verksamheter, samtidigt som vissa verksamheter planerar att omlokalisera inom kommunen. Detta kommer att leda till ökad arbetsbörda för de mest erfarna inspektörerna då dessa processer är betungande och kräver bred kompetens inom flera områden.

Enköpings kommun är en expansiv kommun och antalet miljöfarliga verksamheter uppskattas öka med 10 % närmsta 5 åren.

Den styrda tillsynen inbegriper även granskning av inkommande rapporter gällande fordonstvättar samt drivmedel (då dessa bedöms vara årligen återkommande under en bestämd tid) samt för kommunen obligatoriska miljöövervakningen.

Händelsestyrd tid

I den händelsestyrda tiden ingår bland annat handläggning av och anmälan om avfall för anläggningsändamål, dispensansökningar, ansökan om spridning av bekämpningsmedel samt ansökan om tillstånd för bergvärmepumpar.

För 2025 uppskattas en ökning av den händelsestyrda tiden med 120 timmar på grund av en förväntad ökning av anmälningar om att lägga massor i kommunen. Massor kommer att genereras från stora infrastrukturprojekt i kommunens omgivning, bland

annat bygget av Annelunds handelsplats, ombyggnationen av 55:an samt etableringarna i området för kommande Aros Park.

Under 2025 behöver fokus läggas på att uppdatera hemsida samt se över de e-tjänster som vi erbjuder våra kommuninvånare för att underlätta handläggning av vissa ärendetyper.

Behovsprioriterad tid

Tillsynsbehovet för U-verksamheterna har tagits fram genom riskbedömning av de olika typerna av branscher.

Totalt finns cirka 230 stycken U-verksamheter i kommunen med varierande tillsynsbehov. I snitt tillsynas ca 45 av dessa verksamheter årligen. Inspektörerna ser löpande över tillsynsintervallen för respektive verksamhet vid varje tillsyn för att verksamheten ska få den tiden de bedöms behöva för att uppfylla miljöbalkens syfte.

Av dessa U-verksamheter är cirka 70 st mindre lantbruk. Arbete är påbörjat med att övergå till projektbaserad tillsyn för exempelvis mindre hästgårdar, men detta arbete är inte helt färdigt i ingången till 2025.

U-verksamheter med utsläpp till luft och vatten prioriteras utifrån nationella tillsynsstrategin inom miljöbalkens område, vattenförvaltningens åtgärdsprogram och för att vi ska kunna uppnå miljömålen; giftfri miljö, frisk luft, grundvatten av god kvalitet.

Inventering kring vattenförekomster med känd föroreningsproblematik

Under perioden behöver särskilt prioritet fortsätta läggas på inventering av områden kring vattenförekomster med föroreningsproblem i enlighet med kommunens kommande vattentjänstplan. Prioriterat är tillsyn av verksamheter med utsläpp till Enköpingsån samt Mälaren samt kommunens större vattendrag. Tillsynen kommer även att implementera kommunens nya dagvattenriktlinjer under 2025.

Sammanställning av resursbehov – miljöskydd

Årets utredning visar på ett behov av 9030 timmar för att uppfylla tillsynsbehovet inom miljöskydd 2025. Följande år beräknas behovet minska till 7300 timmar på grund av att antalet tillståndsansökningar kommer att minska efter 2025, samt för att vissa kommuninterna projekt och åtaganden kommer att slutföras under början på 2025 där miljöavdelningen haft en stor del i framtagandet (till exempel vattentjänstplanen och översiktsplanen). En osäkerhetsfaktor är dock den kommande nationella tillsynsplanen där vi idag inte vet var fokus kommer att ligga för åren 2026 och framåt. Timmarna är uppdelade mellan tillsynskategorierna.

5.2 Förorenade områden

Beskrivning av området

Detta avsnitt omfattar framför allt den tillsyn som utgår från kapitel 10 i miljöbalken. Tillsynen omfattar potentiella och konstaterade föroreningsskador i mark, grundvatten, ytvatten, sediment och byggnader.

Att identifiera, undersöka och åtgärda områden som förorenats av befintliga eller tidigare verksamheter är ett viktigt led i arbetet att minska riskerna för att människor och miljö utsätts för farliga ämnen.

I den nationella strategin för miljöbalkstillsynen är förorenade områden ett fokusområde.

Förenklat kan resursbehovet för tillsyn av förorenade områden delas in i egeninitierad tillsyn av prioriterade förorenade områden, tillsyn av objekt som ännu inte inventerats samt händelsestyrd tillsyn. Därutöver tillkommer resursbehov för viss administration samt eventuella tillsynsprojekt.

Vägledande miljö kvalitetsmål för området: Giftfri miljö, Grundvatten av god kvalitet, God bebyggd miljö, Levande sjöar och vattendrag, Hav i balans samt levande kust och skärgård.

Analys av resursbehovet den närmaste treårsperioden

Styrd tid

Styrd tid förekommer inte inom förorenade områden. Tillsynsbehovet är främst behovsprioriterat och händelsestyrt.

Händelsestyrd tid

I området ingår handläggning av anmälan enligt Miljöbalken när föroreningar påträffas vid exempelvis grävarbeten och byggnationer samt vid klagomål eller tillbud. Vid klagomål och tillbud bedrivs även tillsyn och uppföljning av efterbehandlingsåtgärder/ sanering/ avhjälpandeåtgärder.

Vad gäller inkommande ärenden är underlaget för närvarande mindre bra och kräver att kommunen sorterar ut vilken tid som faktiskt lagts på förorenade områden. Underlaget kommer dock att förbättras väsentligen på sikt. Genom att lyfta ut förorenade områden från miljöskydd och skilja på dessa kommer det bli tydligare hur mycket tid som går åt och kommer att gå åt framöver för händelsestyrd handläggning av förorenade områden.

Utifrån den exploatering som sker och kommer att ske inom kommunen är bedömningen att antalet anmälningar om sanering kommer att öka under de närmaste åren.

Behovsprioriterad tid

Den huvudsakliga tillsynstiden hamnar under behovsorienterad tid. Tillsynstakten styrs av det nationella miljökvalitetsmålet för förorenade områden och mer preciserade regionala delmål.

Det nationella målet är att alla förorenade områden är åtgärdade i så stor utsträckning att de inte utgör något hot mot människors hälsa eller miljön 2050. Det vill säga de mest prioriterade områdena behöver åtgärdas.

Tillsyn av objekt som ännu identifierats (branschklassats - BKL)

För att kunna göra denna prioritering behöver både nedlagda och pågående verksamheter identifieras och inventeras. **Identifieringen** görs genom branschklassning (BKL) där man utgår från de risker branschen generellt kan medföra. Resultatet blir en branschklassning där BKL1 = mycket stor risk, BKL2 = stor risk, BKL3 = måttlig risk och BKL4 = liten risk.

Branschklassningen är en gruppriskklassning som baseras på generella bedömningar utifrån vilken verksamheten/ bransch som funnits på platsen. Ett identifierat potentiellt förorenat område behöver inte vara förorenat i praktiken eller komma att kräva efterbehandlingsåtgärder.

Tillsyn av objekt som ännu inte inventerats

Därefter inträder **inventeringsfasen**. Inventeringen börjar med områdena i de högsta branschklasserna (BKL 1 eller 2), det vill säga i en prioriteringsordning utifrån branschklassningen. Inventeringen görs enligt en metodik (MIFO, Metodik för Inventering av Förorenade Områden). Fas 1 omfattar en orienterande studie och resulterar i en riskklassning. Fas 2 omfattar en översiktlig undersökning och en ny riskklassning.

Riskklassningen är ett första steg för att avgöra vilka områden man bör gå vidare med. Många områden kan avskrivas i ett senare utredningsskede. Det är därför viktigt att bedöma resursbehovet även för genomförande av denna inventering. Motsvarande insatser kan bli aktuella även för ej identifierade objekt som aktualiseras exempelvis efter tips från allmänheten eller annan tillkommande information, som exempelvis ny information om föroreningar eller föroreningskällor.

Behovet har beräknats utifrån antalet ännu ej inventerade kommunala tillsynsobjekt relaterat till kommunens målsättning om slutförande av inventeringen. Vi har vid bedömning av behovet använt oss av en schablontid på 8 timmar per objekt.

Egeninitierad tillsyn av prioriterade förorenade områden

De mest prioriterade objekten det vill säga de områden som har riskklass 1 (mycket stor) eller riskklass 2 (stor risk) för påverkan på människors hälsa eller miljö ska åtgärdas. Även

förorenade områden med lägre riskklass eller som enbart är branschklassade men som ändå bedöms som prioriterade räknas hit.

Behovet har beräknats genom att vi har använt oss av en schablontid på 200 timmar som har föreslagits i en central tillsynsvägledning för förorenade områden. Det är en grov uppskattning och i verkligheten kan tidsåtgången variera kraftigt mellan olika objekt.

I behovet ingår hela hanteringen av objektet, det vill säga all tillsynstid som krävs från initiering tills dess att objektet kan anses vara slutligt åtgärdat. Tillsynen delas in i tre faser: utredning, åtgärd och uppföljning.

Det beräknade resursbehovet relateras sedan till en tidsatt målsättning om att ha hanterat de prioriterade förorenade områdena till ett visst årtal. På så sätt erhålls ett årligt behov.

Följande regionala tilläggs mål finns inom förorenade områden och dessa har använts för att beräkna tillsynsbehovet: Att kommunen tillsammans med länsstyrelsen ser till att fler förorenade områden kommer till åtgärd under åren 2024 – 2026 samt att kartlägga och inventera områden förorenade av PFAS samt initiera provtagning av dessa.

Det finns idag 9 objekt som är högt prioriterade att undersöka i prioriteringslistan från Länsstyrelsen Uppsala över förorenade områden. Målsättningen för kommunen är att arbeta efter de regionala målen. Det innebär att resursbehovet är 3390 timmar för 2025. I vår kommun har vi 40 prioriterade objekt fördelade på 40 i utredningsfas, 0 i åtgärdsfas och 0 i uppföljningsfas.

Tillsyn av bidragsfinansierade objekt

Tillsyn av objekt där ansvarig saknas hanteras i huvudsak som Egeninitierad tillsyn av prioriterade förorenade områden fram till dess att det står klart att ansvar saknas.

Därefter kommer objektet inte längre att kunna drivas framåt via tillsyn utan det krävs att kommunen söker statliga bidrag för dessa områden. Fördelningen av statliga bidrag beror på exempelvis nationella prioriteringar och tillgång till bidragsmedel. Om kommunen beviljas statliga bidrag för genomförande av eventuella bidragsfinansierade utredningar och åtgärder kan tillsynen fortsätta för dessa områden på samma sätt som för den egeninitierade tillsynen.

Tillsynen delas in i tre faser: utredning, åtgärd och uppföljning.

Idag har kommunen inget bidragsfinansierat objekt. Det kan eventuellt tillkomma två objekt under 2025 (Örsundsbro och Sundsbro Handelsträdgårdar).

Sammanställning av resursbehov - förorenade områden

För att minska riskerna med de förorenade områdena och för att klara ovanstående klassnings- och åtgärdskrav behövs en högre åtgärdstakt under de kommande åren, vilket kräver ytterligare resurser.

Årets utredning visar på ett behov av 3 400 timmar för att uppfylla tillsynsbehovet inom förorenade områden 2025. Följande år beräknas behovet kvarstå på samma nivå. För 2025 och 2026 har miljöavdelningen projektanställt två personer för arbete med förorenade områden. Behovet bedöms därför att täckas delvis dessa år. Inför 2027 kommer avdelningen dock vara underbemannad gällande arbetet med förorenade områden då arbetet med styrd tillsyn kommer att behöva prioriteras före den händelsestyrda och behovsprioriterade tillsynen. Timmarna är uppdelade mellan tillsynskategorierna.

5.3 Hälsoskydd

Beskrivning av området

Detta avsnitt omfattar den hälsoskyddstillsyn som utgår från kapitel 9 i miljöbalken samt andra lagar såsom Smittskyddslagen, Strålskyddslagen och Tobakslagen.

Hälsoskyddstillsynen syftar till att skydda människors hälsa i bostäder, offentliga eller allmänna lokaler och lokaler där människor får vård eller behandling, samt smittskydd. Nämndens ansvar är att undanröja och förebygga olägenheter.

Tillsynsobjekten delas in i anmälningspliktiga (H) och icke anmälningspliktiga (UH) verksamheter.

Anmälningspliktiga verksamheter (H) är:

- Hygieniska verksamheter, där allmänheten yrkesmässigt erbjuds behandlingar som innebär risk för blodsmitta eller annan smitta på grund av användningen av skärande eller stickande verktyg
- Bassängbad som är tillgängliga för allmänheten och för större sällskap
- Förskolor, skolor, fritidshem och gymnasier
- Kosmetiskt solarium som upplåts till allmänheten
- Kyltorn som använder vatten på ett sådant sätt att aerosoler bildas

Enligt 45 § förordningen om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd ska kommunen ägna särskild uppmärksamhet åt (icke anmälningspliktiga, UH):

- Byggnader som innehåller en eller flera bostäder och tillhörande utrymmen
- Lokaler för undervisning, vård eller annat omhändertagande
- Samlingslokaler där många människor brukar samlas
- Hotell, pensionat och liknande lokaler där allmänheten yrkesmässigt erbjuds tillfällig bostad

- Idrottsanläggningar, campinganläggningar, badanläggningar, strandbad och andra liknande anläggningar som är upplåtna för allmänheten eller som annars utnyttjas av många människor
- Lokaler där allmänheten yrkesmässigt erbjuds hygienisk behandling
- Lokaler för förvaring av djur

Andra verksamheter som omfattas av hälsoskyddstillsynen är:

- Evenemang med höga ljudnivåer; t.ex. konserter, festivaler, föreställningar
- Strandbad

Verksamheter som inte är anmälningspliktiga omfattas av behovsprioriterad tillsyn och händelsestyrd tillsyn.

Smittskydd

Smittskyddsarbetet ska förhindra spridning av främst samhällsfarliga sjukdomar och regleras i Smittskyddslagen. Miljöavdelningen arbetar för att förhindra objektburen smitta i sitt tillsynsarbete. Objektburen smitta är alla sjukdomar som kan spridas mellan objekt och människa. Alla typer av objekt och djur ingår i begreppet, till exempel ventilationsanläggningar, vattenanläggningar utomhus eller inne i fastigheter och andra vatteninstallationer, vilda djur, skadedjur och sällskapsdjur.

Arbetet med smittskydd innebär också mycket annat inom flera av kommunens tillsynsområden enligt miljöbalken. Några exempel är att vid handläggning av enskilda avlopp ställs krav för att minska risk för läckage av smittämnen till grundvatten och brunnar, och vid planerad tillsyn på förskolor ställs krav på rutiner för hygien. Vid en pandemi kan tillfälliga regler införas för att till exempel minska trängsel eller på olika sätt minska smittspridningen. Tillsyn över dessa tillfälliga regler kan vara miljönämndens ansvar.

Rökfria miljöer

För att skydda människor från passiv rökning finns det miljöer där det enligt tobakslagen är förbjudet att röka. Syftet med lagen är också att hindra eller fördröja att barn och ungdomar börjar röka. Tobakslagen förbjuder rökning i vissa offentliga miljöer och lokaler dit allmänheten har tillträde. Det gäller till exempel lokaler för skol- och barnomsorg, hälso- och sjukvård, hotell, allmänna färdmedel och restauranger och caféer. Privatbostäder omfattas inte av rökförbudet. Rökförbudet omfattar även vissa allmänna platser utomhus: bland annat uteserveringar, entréer till rökfria lokaler, kollektivtrafikens områden utomhus, inhägnade platser för idrott och lek. Rökförbudet omfattar även elektroniska cigaretter, örtprodukter för rökning med mera.

Vägledande miljö kvalitetsmål för området: giftfri miljö, frisk luft, god bebyggd miljö, säker strålmiljö.

Analys av resursbehovet den närmaste treårsperioden

Den nya beräkningsmallen som har använts till att uppskatta resursbehovet är delvis en faktor till varför tiden under de olika kategorierna har ökat från föregående år. En annan faktor är att vi har reviderat de tillsynsområden som funnits med i den gamla mallen och sett att vissa har saknats.

Styrd tid

I den styrda tillsynen inom hälsoskydd ingår anmälningspliktiga verksamheter (H-verksamheter) samt handläggning av köldmedia. Behovet av styrd tid för hälsoskydd har ökat då kyltorn blivit anmälningspliktiga. Dessa ska under 2025 inventeras och under 2026 påbörja tillsynen.

I kommunen finns i nuläget cirka 130 H-verksamheter som nämnden har tillsynsansvaret för. Dessa har högsta prioritet och får tillsyn regelbundet:

- Årligen: skolor, förskolor och bassängbad
- Vartannat år: hygieniska verksamheter och solarium
- Vart tredje år: öppna förskolor

Händelsestyrd tid

Händelsestyrd tid omfattar bland annat hantering av ansökningar, anmälningar, klagomål, remisser, samt rådgivning och stöd. Även tid för överklagningsärenden, miljösanktionsavgifter och anmälan om brott enligt miljöbalken ingår i den händelsestyrda tillsynen. Specifikt inom hälsoskyddsområdet ingår bland annat handläggning av anmälan om nya lokaler och verksamheter, anmälan/klagomål om olägenhet för människors hälsa, anmälan eller ansökan utifrån lokala föreskrifter med mera.

Tiden för denna kategori har ökat från förra året dels på grund av den nya beräkningsmallen, men också för att vi nu synliggör tid som går till att handlägga ärenden där det förekommer bristande efterlevnad av lagstiftningen. Det innebär upprättande av exempelvis förelägganden och uppföljning av dessa.

Behovsprioriterad tid

Den behovsprioriterade tiden omfattar den planerade tillsynen på de icke anmälningspliktiga verksamheterna. Den kan även omfatta nationella och länsvisa tillsynsprojekt, inventeringar med mera.

Tillsynsbehovet för UH-verksamheterna har tagits fram genom att riskbedöma de olika typerna av branscher, delvis med hjälp av SKRs planeringsmatris.

Högt tillsynsbehov

Rökfria miljöer på skolor och strandbad har ett högt tillsynsbehov och tid planeras årligen. Omfattningen av tillsynen på strandbad varierar om det är ett EU-bad eller inte. Däremot handläggs provtagningsplaner, granskning av prover och eventuella algblomningar varje år.

Det finns även ett stort behov av att genomföra tillsyn på fastighetsägare med flerbostadshus. Tillsyn inom detta område är eftersatt och vi ser ett behov med fokus på radon motsvarande ca 300 timmar, respektive 100 timmar för inomhusmiljö uppdelat på 5 år. Den uppskattade tiden för tillsyn av egenkontroll för inomhusmiljö omfattar i det här fallet endast fokusområdet från Naturvårdsverket om inomhusmiljö i vissa bostadshus.

Normalt tillsynsbehov

Det finns omkring 50 UH-verksamheter med normalt tillsynsbehov som bör besökas vartannat år. Detta omfattar gymnastiksalar kopplade till skolor samt vårdboenden. Behovet av återkommande tillsyn uppskattas till cirka 300 timmar vartannat år.

Lågt tillsynsbehov

Det finns omkring 30 UH-verksamheter med lågt tillsynsbehov som bör besökas vart tredje år. Detta omfattar fritidsgårdar och vårdlokaler såsom gruppboenden, serviceboenden och daglig verksamhet. Behovet av återkommande tillsyn uppskattas till cirka 170 timmar vart tredje år.

Sporadiskt tillsynsbehov

För resterande UH-verksamheter i kommunen, cirka 170 stycken, bedöms tillsynsbehovet vara sporadiskt, vilket innebär ett tillsynsintervall på vart fjärde år eller helt klagomålsbaserat. Det innefattar verksamheter så som gym, massörer, frisörer, tillfälliga boenden och samlingslokaler.

Tabell 2. Sammanställning av behovsprioriterad tid på UH-verksamheter

Tillsynsfrekvens	Behov 2025	Behov 2026	Behov 2027	Behov 2028	Behov 2029
Högt tillsynsbehov	507	511	507	537	507
Normalt tillsynsbehov	156	120	156	120	156
Lågt tillsynsbehov	166			166	
Sporadiskt tillsynsbehov	645	239			645
Totalt antal timmar	1446	870	663	795	1308

Tillsynen på icke anmälningspliktiga verksamheter har varit bristfällig under flera år och till viss del saknas det aktuella uppgifter över hur många och vilka typer verksamheter

som finns varför tillsynsbehovet är stort att inventera och inspektera dem. Detta kräver mer resurser.

Sammanställning av resursbehov – hälsoskydd

Årets utredning visar på ett behov av 3 140 timmar (3,7 ÅA) för att uppfylla tillsynsbehovet inom hälsoskydd 2025. Följande år beräknas behovet minska till 2230 timmar (2,6 ÅA), detta på grund av det tillsynsintervall som föreligger. Ser man över en fyraårsperiod kommer tillsynsbehovet för 2029 vara ungefär densamma som för 2025, under förutsättning att behovet möts tidigare år. Beräknar man ett medelvärde för behovet över en femårsperiod motsvarar det 3 ÅA, idag finns 2,7 ÅA.

5.4 Små avlopp

Beskrivning av området

Små avlopp är avloppsanläggningar som är dimensionerade för upp till 200 personekvivalenter. Inrättandet av små avloppsanläggningar kräver tillstånd enligt miljöbalken. Tillsynen omfattar alla små avlopp som finns i kommunen och den syftar bland annat till att minimera näringsläckage, läckage av syreförbrukande ämnen och smittspridning.

Enköpings kommun är en kommun med många små avlopp. Avloppsanläggningarna betjänar omkring 7 700 fastigheter. Inventering av små avlopp pågår i hela kommunen och beräknas vara klart under 2027. När inventeringen är klar utförs riskbaserad tillsyn, vilket innebär att alla objekt riskklassas och får olika tillsynsintervall beroende på anläggningens skötselbehov och riskerna i området. Stora delar av Enköpings kommun är känsligt för näringsämnen, vilket innebär att verksamheten har hårdare krav att motverka övergödning av vattendrag och Mälaren.

Vägledande miljö kvalitetsmål för området: Ingen övergödning, Grundvatten av god kvalitet, Levande sjöar och vattendrag, Hav i balans samt levande kust och skärgård.

Analys av resursbehovet den närmaste treårsperioden

Styrd tid

Styrd tid förekommer inte inom området för små avlopp. Tillsynsbehovet är framför allt behovsprioriterat.

Händelsestyrd tid

Specifikt inom området för små avlopp ingår bland annat handläggning av avloppsansökningar, slamtömningsdispenser, förbud, förhandsbesked med mera. Här ingår även rådgivning vid fastighetsförsäljning och nyanläggning av avlopp.

Med en tillsynstakt på 800 anläggningar per år beräknar nämnden behöva handlägga cirka 150 ansökningar om tillstånd till enskilda avlopp och cirka 400 förelägganden om förbud.

Behovsprioriterad tid

Den behovsprioriterade tillsynen för små avlopp inbegriper inventering och tillsyn av enskilda avlopp och minireningsverk, samt tillsynsprojekt.

I kommunen finns idag cirka 7 700 hushåll med små avlopp. Nämnden har som mål att samtliga enskilda avloppsanordningar i kommunen har en reningsfunktion som säkerställer att näringsämnen och bakterier reduceras till accepterade nivåer till år 2030. För att uppnå detta behöver en tillsynstakt på cirka 800 avlopp per år hållas under kommande period vilket innebär cirka 2 400 timmar per år.

Sammanställning av resursbehov – små avlopp

Årets utredning visar på ett behov av 4370 timmar för att uppfylla tillsynsbehovet inom små avlopp 2025. Följande år beräknas behovet öka till 5700 timmar på grund av att kommunen har som mål att ha åtgärdat alla direktutsläpp senast 2027 och alla äldre avloppstillstånd till 2030. Timmarna är uppdelade mellan tillsynskategorierna.

5.5 Livsmedel

Beskrivning av området

Syftet med kontrollen är att övervaka, kontrollera och verifiera att livsmedelsföretag och/eller kontaktmaterialföretag följer bestämmelserna i lagstiftningen och att livsmedel som släpps ut på marknaden uppfyller de regler som finns. Aktörerna i livsmedelskedjan ansvarar för att tillverka säker mat och att informationen om den är korrekt så att konsumenter inte blir sjuka eller vilseledda.

Livsmedelsföretag kontrolleras regelbundet och kontrollen ska vara riskbaserad, ändamålsenlig och likvärdig för alla verksamheter.

Livsmedelsverket har tagit fram en ny riskklassningsmodell som används från och med 2024. Syftet är att livsmedelskontrollerna ska utföras i de led i livsmedelskedjan där den är mest effektiv. Reglerna ska ta hänsyn till kända risker kopplade till varor och verksamheter samt ska ge tydligare information och undvika att vilseleda konsumenter. En konsekvens av den riskklassningsmodellen är att färre planerade kontroller ska utföras på en del verksamheter. I samband med detta kommer även kontrolltiden att debiteras i efterhand.

Vägledande miljö kvalitetsmål för området: Begränsad klimatpåverkan, Giftfri miljö, Grundvatten av god kvalitet.

Nationella operativa mål: För perioden 2023 – 2025 finns 20 operativa mål för livsmedelskontrollen. Aktuella mål för vår kommun beskrivs i tillsynsplanen.

Analys av resursbehovet den närmaste treårsperioden

Styrd tid

Den huvudsakliga kontrolltiden inom området livsmedel utgörs av styrd tid dvs planerad kontroll på registrerade verksamheter. Inom en femårsperiod ska alla verksamheter och alla relevanta lagstiftningsområden kontrolleras. Viktiga nationella mål så kallade operativa mål för livsmedelskontrollen hittar man även i den nationella planen för kontrollen i livsmedelskedjan (NKP). Detta kan göra att behovet kan variera från år till år.

I kommunen finns i nuläget ca 370 livsmedelsverksamheter och ca 60 dricksvattenanläggningar som miljö- och byggnadsnämnden har kontrollansvaret för. I den styrda tillsynen ingår även kontroll av butiker som säljer receptfria läkemedel. Allvarliga brister rapporteras till Läkemedelsverket som har det övergripande tillsynsansvaret och kan vidta åtgärder i form av föreläggande och förbud förenade med vite. Även tillsynen av folköl är fördelat hit.

Händelsestyrd tid

Händelsestyrd tid omfattar bland annat hantering av anmälningar om registrering, klagomål, livsmedelsburna utbrott, remisser, rådgivning samt sanktionsbeslut. Här ingår även uppföljande kontroll som går utöver den normala planerade tillsynen och som har sin orsak i bristande efterlevnad av lagstiftningen.

I den händelsestyrda livsmedelskontrollen ingår bevakning av det EU-gemensamma systemet för kommunikation av RASFF meddelanden (Rapid Alert System for Food and Feed). Systemet är webbaserat och används för att snabbt få bort livsmedel från marknaden som på olika sätt kan vara skadliga för människors hälsa. Livsmedelsverkets krav är att kommunerna ska bevaka systemet varje vardag. När en varning kommer ska kommunen skyndsamt informera berört livsmedelsföretag och se till att företaget följer livsmedelslagen, stoppar livsmedlet och informerar konsumenter och berörda företag.

Behovsprioriterad tid

Avdelningen ser ett behov av att jobba mer förebyggande med Livsmedelskontrollen genom informativa insatser. Att erbjuda tillfällen där företagare kan ta del av information och ställa frågor kring hur kontrollen går till, vad som förväntas, hur de kan hitta information om kontrollområden, vad taxan baseras på och vilka moment de betalar för. Till detta uppskattas ett behov om ca 100 timmar.

Det är även viktigt att prioritera tid för samsyn inom gruppen, men också mellan kommuner för att arbeta för så likvärdiga bedömningar som möjligt. Ca 60 timmar bör prioriteras till detta.

Animaliska biprodukter (ABP)

Animaliska biprodukter omfattas av en särskild lagstiftning från EU där miljönämnden har tillsynsansvar. På livsmedelsanläggningar handlar det om att avfall med animaliskt ursprung hanteras och transporteras bort på rätt sätt. Denna kontroll bedöms ha lågt kontrollbehov och görs lämpligen i projektform.

Sammanställning av resursbehov – livsmedel

Årets utredning visar på ett behov av 3 240 timmar (3,8 ÅA) för att uppfylla tillsynsbehovet inom livsmedelskontrollen 2025, 2026 och 2027. År 2025 finns ett temporärt utökad behov till följd av stora omställningar kopplat till ny riskklassningsmodell och ändrade rutiner under 2024. Det kommer att rekryteras en till resurs som kommer jobba inom livsmedel samt tobak och serveringstillstånd som i ett steg att uppfylla det resursbehov som finns inom båda områdena.

5.6 Naturvård och skyddade områden

Beskrivning av området

Detta avsnitt omfattar framför allt den tillsyn som utgår från kapitel 7 i miljöbalken.

Miljö- och byggnadsnämnden har ansvar för tillsynen i fråga om:

- Vattenskyddsområde (som har beslutats av kommunen)
- Strandskyddsområde (utom den tillsyn som omfattas av länsstyrelsens ansvar enligt 7 §)
- Områden och föremål som omfattas av ett interimistiskt beslut meddelat av kommunen enligt 7 kap.

När det gäller områden med naturvård ska tillsynen syfta till att bevara den biologiska mångfalden. Nämndens ansvar inom naturvård inbegriper tillsyn över vattenparker samt handläggning av strandskyddsdispenser och dispenser inom vattenskyddsområdet.

Enligt åtgärdsprogrammet från vattenmyndigheterna ska kommunen stärka skyddet kring allmänna och kommunala vattentäkter.

Vägledande miljö kvalitetsmål för området: Ett rikt växt- och djurliv, Levande sjöar och vattendrag, Bara naturlig försurning, Hav i balans samt levande kust och skärgård, Myllrande våtmark, Levande skogar, Ett rikt odlingslandskap, Grundvatten av god kvalitet.

Analys av resursbehovet den närmaste treårsperioden

Styrd tid

Styrd tid förekommer inte inom området för naturvård.

Händelsestyrd tid

Specifikt inom naturvårdsområdet ingår bland annat att handlägga strandskyddsdispenser, yttra sig över förhandsbesked och bygglov samt bevaka naturvårdsfrågorna i planerings/exploateringsarbetet.

Naturvårdsfrågor dyker också ofta upp i andra tillsyns- eller prövningsärenden som nämnden handlägger, som till exempel anmälan om vindkraftverk, utökning av verksamheter eller påverkan av befintliga verksamheter på naturmiljön. Vid den typen av ärenden stöttar miljöavdelningen övriga handläggare.

Behovsprioriterad tid

Vad gäller vattenförvaltning har kommunen genom införandet av EU:s vattendirektiv fått ett tydligare uppdrag att arbeta med att förbättra eller skydda vattenmiljön i våra sjöar, vattendrag och grundvatten. Miljöavdelningen har tillsammans med vattenstrateg och kommunekolog tagit fram kommande vattentjänstplan samt nya riktlinjer för dagvatten i kommunen.

Vattenskyddsområden

I åtgärdsprogrammet från vattenmyndigheterna (åtgärd 3) står att kommunerna ska genomföra regelbunden tillsyn av vattenskyddsområden samt säkerställa ett långsiktigt skydd för nuvarande och framtida dricksvattenförsörjning. Behovet för detta arbete uppskattas till 250 timmar per år för kommande treårsperiod.

Strandskydd

Enköpings kommun är en kommun med mycket vatten som vi är rädda om. Det finns därför ett behov att bedriva regelbunden tillsyn i områden kring våra sjöar och mälärstranden. Totalt bedöms behovet vara 500 timmar per år.

Sammanställning av resursbehov – naturvård och skyddade områden

Årets utredning visar på ett behov av 750 timmar för att uppfylla tillsynsbehovet inom naturvård och skyddade områden 2025. Följande år beräknas behovet vara ungefär likvärdigt.

5.7 Tobak och serveringstillstånd

Beskrivning av området

Under området tobak och serveringstillstånd finns objekt som omfattas av alkohollagen, tobakslagen och liknande produkter.

Alkohollagen är en skyddslagstiftning och som syftar till att begränsa alkoholens medicinska och sociala skadeverkningar. Kontroll av serveringsställena har ett förebyggande och korrigerande syfte. Miljö- och byggnadsnämnden och

Polismyndigheten har den direkta tillsynen över efterlevnaden av bestämmelser som gäller för servering av alkohol samt detaljhandel med folköl och tobak. Det görs genom inre, yttre och samordnad tillsyn.

Den yttre tillsynen styrs utifrån de riskfaktorer som förknippas med verksamheten, till exempel typ av tillstånd, serveringstider, alkoholomsättning, storlek, inriktning och tidigare erfarenhet.

Detaljhandel med folköl ska bedrivas i enlighet med alkohollagens bestämmelser. Försäljning ska skötas på sådant sätt att skador i möjligast mån förhindras.

Lagen om tobak och liknande produkter är också en skyddslagstiftning som syftar till att minska tobaksbrukets skadeverkningar och att människor ska kunna vistas i en rökfri miljö. Tobakstillsynen kräver också inre och yttre tillsyn. De verksamheter som säljer tobak och liknande produkter ska ha minst ett besök per år och de som säljer folköl vartannat år.

Från 1 juli 2023 tillämpar vi en ny taxa för tobak och serveringstillstånd och tillsyn enligt alkohol- och tobakslagen. Avgifter för handläggning och tillsyn enligt alkohol- och tobakslagen ska finansieras av avgifter enligt självkostnadsprincipen.

Samlad strategi och nationella mål:

Det nationella mål och en samlad strategi för politiken avseende alkohol, narkotika, dopning, tobak samt spel om pengar (ANDTS-strategin). Syftet med strategin är att ange mål och inriktning för hur samhällets insatser ska genomföras, samordnas och följas upp under perioden 2022–2025.

Nationella mål:

- Mål 1 – Tillgången till alkohol, narkotika, dopningsmedel och tobaks- och nikotinprodukter samt skadeverkningarna av spel om pengar ska minska
- Mål 2 – Barn och unga ska skyddas mot skadliga effekter orsakade av alkohol, narkotika, dopning, tobaks- och nikotinprodukter och spel om pengar
- Mål 3 – Antalet barn och unga som börjar använda narkotika, dopningsmedel, tobaks- och nikotinprodukter eller debuterar tidigt med alkohol och spel om pengar ska minska
- Mål 4 – Antalet personer som utvecklar skadligt bruk eller beroende av alkohol, narkotika, dopningsmedel, tobaks- och nikotinprodukter och spel om pengar ska minska
- Mål 5 – Personer med skadligt bruk eller beroende ska utifrån sina förutsättningar och behov ha tillgång till vård och stöd av god kvalitet
- Mål 6 – Antalet personer som skadas eller dör på grund av sitt eget eller andras bruk av alkohol, narkotika, dopningsmedel, tobaks- och nikotinprodukter eller spel om pengar ska minska
- Mål 7 – En folkhälsobaserad syn på ANDTS inom EU och internationellt

Analys av resursbehovet den närmaste treårsperioden

Styrd tid

Den huvudsakliga tillsynstiden inom området serveringstillstånd, tobak och liknande produkter utgörs av styrd tid där verksamheterna betalar i förskott. Här hanteras även restaurangrapporter. Under 2024 har det funnits ca 70 serveringstillstånd (stadigvarande och tillfälliga), 25 verksamheter där man säljer tobak och liknande produkter.

Den huvudsakliga verksamheten inom området ligger under styrd och händelsestyrd tid. En del händelsestyrd tid skapas till följd av tillsynen. När bristande efterlevnad konstateras i tillsynen ska nämnden utreda ärendet. Det innebär att det är viktigt att det finns resurser för att hantera efterföljderna av tillsynen. Under 2024 har vi inte hunnit genomföra all tillsyn.

Händelsestyrd tid

Händelsestyrd tid för tobak och serveringstillstånd innebär bland annat att handlägga ansökan om serveringstillstånd, tobakstillstånd samt anmälan om att sälja folköl. Vid överträdelser i alkohol- och tobakslagen öppnas tillsynsärendet för att utreda påföljd/sanktion. Under den händelsestyrda tiden ingår även remissvar och rådgivning.

Behovsprioriterad tid

Avdelningen ser ett behov av att jobba förebyggande med framförallt serveringstillstånd genom informativa insatser. Att erbjuda tillfällen där företagare kan ta del av information och ställa frågor kring vad som krävs för att få ett serveringstillstånd, vilka krav som ställs för att behålla tillståndet, hur tillsynen går till samt vad de betalar för. Tillståndshandläggarna har även ett nära samarbete med polisen och andra myndigheter där exempelvis samverkansmöten och gemensam tillsyn sker. Till detta uppskattas ett behov om ca 130 timmar.

Sammanställning av resursbehov – servering, tobak & folköl

Årets utredning visar på ett behov av 2 100 timmar (2,5 ÅA) för att uppfylla tillsynsbehovet inom tobak och serveringstillstånd för år 2025. Följande år beräknas behovet vara ungefär likvärdigt. Idag finns 1,5 ÅA som arbetar som arbetar inom området. Resurs kommer rekryteras under 2025 som ett steg i att fylla behovet.

5.8 Övergripande arbete- administration och ledning

Beskrivning av området

För att nämndens arbete ska fungera ändamålsenligt och effektivt krävs ett löpande övergripande arbete i form av administration och ledning. Denna tid ingår i overheadkostnader för framtagande av timtaxans storlek. Det innebär arbetsuppgifter som bland annat registrering, fakturering, nämndrelaterat arbete, arkivrelaterade

uppgifter samt diverse administration (beställning av kontorsmaterial med mera). Här ligger även all tid som chefer/ledning behöver lägga för att fullgöra sitt verksamhets-, ekonomi- och personalansvar.

Analys av resursbehovet den närmaste treårsperioden

Timmarna för registrering, expediering och ekonomiarbete är beräknade baserat på övriga teams behovsuppskattningar och förväntas öka något under 2025, till följd av övergång till efterdebitering.

Sammanställning av resursbehov - administration

Årets utredning visar på ett behov av 5,75 årsarbetare för att uppfylla tillsynsbehovet inom administration 2025.

6 Resursbehov sammanställning

Behovsutredningen omfattar en period på tre år. För att få en någorlunda jämn resursfördelning mellan åren och därmed lättare kunna planera eventuell tillsättning, har en noggrann avvägning gjorts av vilka uppgifter som bör ingå respektive år.

Behovsutredningen visar på ett samlat behov av ca 25 800 timmar för 2025, exklusive administration och ledning, vilket motsvarar ca 30 årsarbetskrafter. Behovet för administration och ledning bedöms ligga på ca 4 900 timmar respektive 5,75 årsarbetskrafter vilket ger ett totalt behov på ca 36 årsarbetskrafter 2025 för hela avdelningen.

I 2025 års budget ryms ca 29 årsarbetare. För att nämnden ska kunna fullfölja hela sitt uppdrag behövs skattemedel motsvarande 6 000 handläggningstimmar för 2025, vilket motsvarar 7 heltidstjänster.

Av de fastställda behoven 2025 går ca hälften av tiden att avgiftsfinansiera. Resterande tid måste skattefinansieras. För att klara en budget i ram behöver 57 % av tillsynen vara avgiftsfinansierad. Resultatet blir att om medel inte tillsätts så behöver nämnden vid sin prioritering av den behovsprioriterade tillsynen lägga större fokus på den avgiftsfinansierade tillsynen för att klara en budget i balans trots att det inte alltid är där störst nytta för miljö och hälsa uppnås.